

PRZYKŁADY OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO DLA WYBRANYCH STANOWISK PRACY

Przykład 1 Stanowisko pracy: Dekarz - blacharz

Przedstawiona poniżej ocena ryzyka zawodowego związana z pracą wykonywaną na stanowisku dekarza - blacharza ma charakter przykładowy. Ocena ryzyka musi być zawsze dostosowana do rzeczywistych zagrożeń występujących podczas wykonywania konkretnego pokrycia dachowego, związanych rodzajem pokrycia dachowego, nachyleniem dachu, organizacją pracy, organizacją stanowiska pracy (w tym sposobem wykonywania pracy, rodzajem stosowanych zabezpieczeń), itp.

Przy wykonywaniu robót budowlanych należy sprawdzać aktualność oceny ryzyka każdorazowo przy zmianie organizacji i sposobu wykonywania pracy, w tym zmian w stosowanych środkach ochronnych oraz przed przystąpieniem do wykonywania nowego zadania.

Wybrana metoda oceny ryzyka zawodowego:
Metoda oceny ryzyka wg Polskiej Normy PN-N 18002

Szacowanie ciężkości następstw i prawdopodobieństwa wystąpienia możliwych następstw zagrożeń odbywa się w skali trójstopniowej dla każdego zidentyfikowanego zagrożenia.

Charakterystyka stanowiska pracy dekarza blacharza:

Dekarz wykonuje remont pokrycia dachowego o powierzchni około 100 m² w istniejącym budynku jednorodzinny. Dach jest dwuspadowy o nachyleniu 22°, pokryty blachą. Nowe pokrycie dachowe będzie wykonane z blachodachówki. Praca wykonywana jest w okresie letnim. Wejście dekarza oraz transport niektórych materiałów na dach odbywa się poprzez ustawiony pion komunikacyjny rusztowania systemowego. Transport materiałów na dach - blach pokrycia dachowego za pomocą wciągarki elektrycznej, żurawik o konstrukcji wysięgnicy, obracanej ręcznie, zamontowany na rusztowaniu. Podczas pracy na dachu dekarz używa narzędzi ręcznych i nożyc elektrycznych. Elementy obróbki dachowej wykonywane są na budowie - gilotyna i giętarka mechaniczna.

Identyfikacja zagrożeń - informacja o zagrożeniach: Zagrożenia fizyczne, chemiczne i psychofizyczne

Lp.	Zagrożenie	Źródło zagrożenia (przyczyna)	Możliwe skutki zagrożenia	Środki ochrony przed zagrożeniami
1.	Przeciążenie układu ruchu (obciążenie fizyczne)	Praca w pozycji , pochylonej- wymuszonej lub klęczącej, chodzenie, odbiór materiałów do krycia dachu	Choroby układu ruchu, kręgosłupa, naderwania ścięgien	Przerwy w pracy, możliwość odpoczynku w pomieszczeniu socjalnym, szkolenie stanowiskowe uwzględniające normy dźwigania przy wykonywaniu ręcznych pracach transportowych oraz prawidłowe techniki dźwigania i przenoszenia ciężarów, korzystanie z pomocy drugiej osoby, urządzenia ułatwiające transport, np. żurawik (wciągarka)
2.	Upadek na tym samym poziomie (potknięcie się, poślizgnięcie itp.)	Nierówne podłoże, bałagan - przedmioty, przewody elektryczne, itp. leżące na drogach komunikacyjnych, śliskie powierzchnie	Potłuczenia, zwichnięcia, skręcenia stawów, złamania kości	Odpowiednie obuwie robocze, zachowanie uwagi, podwieszanie przewodów elektrycznych, utrzymywanie porządku, szkolenie stanowiskowe
3.	Uderzenie o nieruchome przedmioty:	Składowane materiały, ograniczona przestrzeń placu budowy	Urazy ciała, potłuczenie, guzy, siniaki	Właściwe składowanie, wyznaczenie dróg komunikacyjnych, właściwa organizacja pracy, zachowanie uwagi, szkolenie stanowiskowe
4.	Uderzenie przez spadające lub poruszające się przedmioty	Przedmioty (materiały budowlane) transportowane wciągarką, spadające z dachu narzędzia, materiały elementy pokrycia dachowego	Stłuczenia, zranienia, złamania, ciężkie urazy ciała, śmierć	Wyznaczenie (wygradzenie) i oznakowanie strefy niebezpiecznej, zakaz zrzucania rozbieranych elementów pokrycia dachowego, odsunięcie stanowiska pracy obsługi wciągarki poza obrys transportowanych materiałów, stosowanie środków ochrony indywidualnej – hełm ochronny, szkolenie (instruktaż) stanowiskowe, zabezpieczenie przed upadkiem transportowanych przedmiotów (prawidłowe mocowanie do zawieszaka), zabezpieczenie przed upadkiem przedmiotów znajdujących się na dachu, zachowanie uwagi
5.	Różnica poziomów – upadek z wysokości	Praca na dachu bez stosowania środków ochronnych	Potłuczenia, złamania, ciężkie urazy ciała, śmierć	Zastosowanie środków ochrony zbiorowej, w postaci rusztowania ochronnego, barier ochronnych, siatek bezpieczeństwa lub środków ochrony indywidualnej – szelek bezpieczeństwa z linką

Ocena i wyznaczanie dopuszczalności ryzyka zawodowego

1.	Przeciążenie układu ruchu (obciążenie fizyczne)	S	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
2.	Upadek na tym samym poziomie (potknięcie się, poślizgnięcie itp.)	S	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
3.	Uderzenie o nieruchome przedmioty:	M	S	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
4.	Uderzenie przez spadające lub poruszające się przedmioty	D	M	S	Dopuszczalne – zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
5.	Różnica poziomów – upadek z wysokości	D	M	S	Dopuszczalne – zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
6.	Utrata stateczności przez rusztowanie – upadek z wysokości lub uderzenie spadającymi elementami rusztowania	D	M	S	Dopuszczalne – zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
7.	Ostre, niebezpieczne krawędzie	M	S	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
8.	Załamanie się konstrukcji dachowej- upadek z wysokości	D	M	S	Dopuszczalne – zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
9.	Prąd elektryczny	D	M	S	Dopuszczalne – zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
10.	Czynniki chemiczne – produkty bitumiczne	M	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
11.	Mikroklimat – zmienne warunki atmosferyczne	M	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
12.	Przeciążenie	M	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest

M - małe S - średnie D - duże

PRZYKŁAD 2 Stanowisko pracy: Kucharz

Przedstawiona poniżej ocena ryzyka zawodowego związana z pracą wykonywaną na stanowisku kucharza ma charakter przykładowy. Ocena ryzyka musi być zawsze dostosowana do rzeczywistych zagrożeń występujących podczas wykonywania pracy w konkretnym zakładzie gastronomicznym, związanych z konkretnym środowiskiem pracy, organizacją pracy, organizacją stanowiska pracy, itp.

Wybrana Metoda	metoda wstępnej	oceny analiza	ryzyka zagrożeń	zawodowego: PHA
---------------------------	----------------------------	--------------------------	----------------------------	----------------------------

Charakterystyka stanowiska pracy kucharza:

Kucharz pracuje w niewielkiej restauracji. W skład pomieszczeń kuchennych wchodzi kuchnia, chłodnia i magazyn. Pomieszczenia gastronomiczne znajdują się na jednym poziomie (parter - poziom terenu). Kucharz przyrządza potrawy, napoje i desery wg receptur gastronomicznych. Kucharz dobiera surowce i półprodukty, ocenia ich jakość, wykonuje obróbkę ręczną, mechaniczną i termiczną. Przygotowuje potrawy z różnych rodzajów mięsa, ryb, jaj, mleka, mąki, grzybów, warzyw i owoców. Podczas przyrządzania próbuje potrawy (smakuje), porcuje i dekoruje. Używa noży, tasaków, robotów kuchennych, krajalnic, maszyn wieloczynnościowych, maszyn do wyrabiania ciasta, maszyn do rozdrabniania mięsa. Kuchnia wyposażona jest w kuchenki mikrofalowe, kuchenki gazowe i elektryczne, patelnię elektryczną, frytkownice, kocioł warzelny, lodówkę, zmywarki, zamrażarkę. W pomieszczeniu kuchni zastosowano wentylację mechaniczną ogólną nawiewno-wywiewną i odciągi miejscowe z nad urządzeń (okapy). W kuchni panuje wysoka temperatura (ok.40oC), duża wilgotność oraz hałas. Kucharz pracuje w systemie zmianowym od 8.00 do 22.00, a w przypadku imprez zamawianych do godziny 2 w nocy.

Identyfikacja zagrożeń - informacja o zagrożeniach: Zagrożenia biologiczne

Lp.	Zagrożenie	Zródło zagrożenia (przyczyna)	Możliwe skutki zagrożenia	Środki ochrony przed zagrożeniami
	Grupa	Droga zakażenia		
1.	Brucella abortus / grupa 3	Mięso, mleko / droga bezpośrednia nawet przez pozornie nieuszkodzoną skórę, pokarmowa	Bruceloza, falista gorączka, przewlekłe stany zapalne różnych narządów	Zachowanie higieny, stosowanie środków ochrony indywidualnej – brak szczepień ochronnych
2.	Chlamydia psittaci, Chlamydia ornithoxy (szczepy ptasie) / grupa 3	Ptaki (kaczki, kury, gęsi i inne) / droga powietrzno-kropelkowa, powietrzno-pyłowa	Sródmiąszkowe zapalenie płuc	Przestrzeganie zasad higieny, dezynfekcja, sterylizacja – brak szczepień ochronnych
3.	Listeria monocytogenes (Pałeczka listeriozy) / grupa 2	Produkty spożywcze (nabiał, surowe owoce i warzywa) / droga bezpośrednia, powietrzno-pyłowa, pokarmowa	Listerioza	Przestrzeganie zasad higieny, szczególna ochrona pracownic w ciąży od możliwego kontaktu z bakterią – brak szczepień ochronnych
4.	Salmonella choleraesuis var. Enteritidis / grupa 2	Woda, produkty roślinne i zwierzęce / droga pokarmowo-wodna, rzadko powietrzno-kropelkowa	Salmoneloza (zapalenie żołądka i jelit, zatrucia pokarmowe)	Przestrzeganie zasad higieny, dezynfekcja, przestrzeganie zasad czystości i higieny w miejscu pracy – brak szczepień ochronnych
5.	Salmonella choleraesuis var. typhi / pałeczka duru brzuszego / grupa 3	Woda, produkty roślinne i zwierzęce / droga pokarmowo-wodna, rzadko powietrzno-kropelkowa	Dur brzuszny	Szczepienia ochronne, środki ochrony indywidualnej, przestrzeganie zasad czystości i higieny
6.	Staphylococcus aureus (gronkowiec złocisty) / grupa 2, A (alergie)	Woda, żywność / droga powietrzno-pyłowa, powietrzno-kropelkowa, bezpośrednia	Zakażenia ropne, stany zapalne dróg oddechowych i innych narządów, zatrucia pokarmowe, posocznica, alergica skóra	Przestrzeganie zasad higieny, dezynfekcja – brak szczepień ochronnych
7.	Aspergillus fumigatus (kropidlak popielaty) / grupa 2, A (alergie), T (produkcja toksyn)	Surowce roślinne / droga powietrzno-kropelkowa, powietrzno-pyłowa	Aspergiloza płuc, astma, alergiczny nieżyt nosa, wytwarza mikotoksyny	Ochrona produktów roślinnych przed spleśnieniem, doskonalenie wentylacji, dezynfekcja – brak szczepień ochronnych
8.	Clostridium botulinum (jadu kiełbasianego) / grupa 2, T (produkcja toksyn)	Produkty – żywność, np. konserwy mięsne, rybne lub warzywne, przeterminowana żywność / droga pokarmowa bezpośrednia (spożycie pokarmów zawierających toksynę), a w wyjątkowych przypadkach także w wyniku zakażenia bakteryjnego rany	Neurotoksyny powodujące porażenie układu nerwowego i mięśni	Kontrola żywności – brak szczepień ochronnych
9.	Toxoplasma gondii (Tokso plazmoza) / grupa 2	Owce, świnie, bydło / droga pokarmowa bezpośrednia, spożycie surowego lub niedogotowanego mięsa	Toksoplazmoza – zapalenie węzłów chłonnych, zapalenie naczyń i siatkówki oka, zapalenie mózgu przy obniżonej odporności	Gotowanie mięsa przed spożyciem, przestrzeganie zasad higieny, dezynfekcja – brak szczepień ochronnych
10.	Trichinella spiralis (Włosień krety) /	Świnie / droga pokarmowa	Włośnica, bóle mięśni, gorączka.	Gotowanie mięsa wieprzowego przed

Zagrożenia fizyczne, chemiczne i psychofizyczne

Lp.	Zagrożenie	Zródło zagrożenia (przyczyna)	Możliwe skutki zagrożenia	Środki ochrony przed zagrożeniami
1.	Przeciążenie układu ruchu	Praca w pozycji stojącej, w pochyleniu, chodzenie, dźwiganie, przenoszenie ciężarów	Choroby układu ruchu, żylaki	Przerwy w pracy, możliwość odpoczynku w pomieszczeniu socjalnym, szkolenie stanowiskowe uwzględniające normy dźwigania przy wykonywaniu ręcznych pracach transportowych oraz prawidłowe techniki dźwigania i przenoszenia ciężarów
2.	Upadek na tym samym poziomie (potknięcie się, poślizgnięcie itp.)	Sliskie podłogi, rozlane płyny, nierówne podłogi, przedmioty stojące na podłodze, leżące na posadzce przewody elektryczne itp.	Złamania kości, potłuczenia, zwichnięcia	Odpowiednie obuwie, czyste, suche równe i nieśliskie podłogi, utrzymywanie porządku, nie stosowanie przedłużaczy do podłączenia urządzeń elektrycznych, szkolenie stanowiskowe
3.	Uderzenie o nieruchome przedmioty:	Przedmioty i wyposażenie	Urazy głowy, potłuczenia, guzy, siniaki	Zachowanie uwagi, utrzymanie porządku, właściwa organizacja stanowisk pracy, szkolenie stanowiskowe
4.	Uderzenie przez spadające przedmioty	Gamki, talerze, kubki, noże, itp.	Stłuczenia, zranienia, złamania	Prawidłowe ustawianie przedmiotów w szafkach i na półkach, utrzymanie porządku, zachowanie uwagi, szkolenie stanowiskowe
5.	Pochwycenie przez ruchome elementy	Roboty, urządzenia wieloczynnościowe, maszynki do mielenia itp.	Amputacje zmiżdżenia palców, skaleczenia	Urządzenia kuchenne z odpowiednimi zabezpieczeniami, sprawdzanie prawidłowości działania zabezpieczeń (przeeglądy), stosowanie wyposażenia pomocniczego (np. popychaczy) szkolenie stanowiskowe, przestrzeganie instrukcji zachowanie uwagi
6.	Kontakt z ostrymi krawędziami	Noże, tasaki urządzenia do krojenia, sprzęt kuchenny	Skaleczenia rąk	Szkolenie stanowiskowe, środki ochrony indywidualnej – ochrony dłoni, zachowanie uwagi
7.	Kontakt z gorącymi mediami lub powierzchniami	Kuchenka, piekarnik (piec), gorące naczynia, gotujące się potrawy, patelnie, frytkownice, gorący tłuszcz, itp.	Poparzenie	Szkolenie stanowiskowe, odpowiednia odzież robocza, środki ochrony indywidualnej – ochrony rąk, zachowanie uwagi
8.	Wybuch	Kuchenka gazowa, zwarcia w instalacji elektrycznej,	Poparzenie, śmierć	Przestrzeganie terminów sprawdzania szczelności instalacji gazowej, pomiarów instalacji i urządzeń elektrycznych, czujniki gazu, dymu, szkolenie stanowiskowe
9.	Pożar	Zapalenie się tłuszczu, alkoholu, zaprószenie	Poparzenie, śmierć	Pomiary, sprawna instalacja elektryczna, szkolenie

Ocena i wyznaczanie dopuszczalności ryzyka zawodowego

Zagrożenia biologiczne

Lp.	Zagrożenie	Wielkość szkody (S)		Prawdopodobieństwo powstania szkody (P)		Ryzyko (W), $W = S \times P$	
1.	Brucella abortus	S=3	Ciężkie obrażenia, znaczne szkody	P=1	Nieprawdopodobne	W=3	Akceptowalne
2.	Chlamydia psittaci, Chlamydia ornithoxylophilus (szczypty ptasie)	S=3	Ciężkie obrażenia, znaczne szkody	P=1	Nieprawdopodobne	W=3	Akceptowalne
3.	Listeria monocytogenes (Pałeczka listeriozy)	S=3	Ciężkie obrażenia, znaczne szkody	P=1	Nieprawdopodobne	W=3	Akceptowalne
4.	Salmonella choleraesuis var. Enteritidis	S=2	Lekkie obrażenia, wymierne szkody	P=2	Mało prawdopodobne, zdarzające się raz na 10 lat	W=4	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
5.	Salmonella choleraesuis var. typhimurium - pałeczka duru brzuszego	S=2	Lekkie obrażenia, wymierne szkody	P=2	Mało prawdopodobne, zdarzające się raz na 10 lat	W=4	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
6.	Staphylococcus aureus (gronkowiec złocisty)	S=2	Lekkie obrażenia, wymierne szkody	P=2	Mało prawdopodobne, zdarzające się raz na 10 lat	W=4	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
7.	Aspergillus fumigatus (kropidlak popielaty)	S=3	Ciężkie obrażenia, znaczne szkody	P=2	Mało prawdopodobne, zdarzające się raz na 10 lat	W=6	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
8.	Clostridium botulinum (pałeczka jadu kiełbasianego)	S=3	Ciężkie obrażenia, znaczne szkody	P=2	Mało prawdopodobne, zdarzające się raz na 10 lat	W=6	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
9.	Toxoplasma gondii (Toksooplazmoza)	S=3	Ciężkie obrażenia, znaczne szkody	P=1	Nieprawdopodobne	W=3	Akceptowalne
10.	Trichinella spiralis (Włosień kręty)	S=3	Ciężkie obrażenia, znaczne szkody	P=1	Nieprawdopodobne	W=3	Akceptowalne

Zagrożenia fizyczne, chemiczne i psychofizyczne

Lp.	Zagrożenie	Wielkość szkody (S)		Prawdopodobieństwo powstania szkody (P)		Ryzyko (W), $W = S \times P$	
		S	Opis szkody	P	Opis prawdopodobieństwa	W	Ocena ryzyka
1.	Przeciążenie układu ruchu	S=3	Ciężkie obrażenia, znaczne szkody	P=2	Mało prawdopodobne, zdarzające się raz na 10 lat	W=6	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
2.	Upadek na tym samym poziomie (Dotknięcie się, poślizgnięcie itp.)	S=2	Lekkie obrażenia, wymierne szkody	P=3	Doraźne wydarzenie może się zdarzyć raz w roku	W=6	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
3.	Uderzenie o nieruchome przedmioty:	S=3	Ciężkie obrażenia, znaczne szkody	P=2	Mało prawdopodobne, zdarzające się raz na 10 lat	W=6	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
4.	Uderzenie przez spadające przedmioty	S=2	Lekkie obrażenia, wymierne szkody	P=3	Doraźne wydarzenie może się zdarzyć raz w roku	W=6	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
5.	Pochwycenie przez ruchome elementy	S=3	Lekkie obrażenia, wymierne szkody	P=2	Mało prawdopodobne, zdarzające się raz na 10 lat	W=6	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
6.	Kontakt z ostrymi krawędziami	S=2	Lekkie obrażenia, wymierne szkody	P=3	Doraźne wydarzenie może się zdarzyć raz w roku	W=6	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
7.	Kontakt z gorącymi mediami lub powierzchniami	S=3	Ciężkie obrażenia, znaczne szkody	P=3	Doraźne wydarzenie może się zdarzyć raz w roku	W=9	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
8.	Wybuch	S=4	Pojedyncze wypadki śmiertelne, ciężkie szkody	P=1	Nieprawdopodobne	W=4	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
9.	Pożar	S=4	Pojedyncze wypadki śmiertelne, ciężkie szkody	P=2	Mało prawdopodobne, zdarzające się raz na 10 lat	W=8	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
10.	Kontakt z energią elektryczną	S=4	Pojedyncze wypadki śmiertelne, ciężkie szkody	P=2	Mało prawdopodobne, zdarzające się raz na 10 lat	W=8	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
11.	Promieniowanie elektromagnetyczne	S=3	Ciężkie obrażenia, wymierne szkody	P=1	Nieprawdopodobne	W=3	Akceptowalne
12.	Mikroklimat	S=3	Ciężkie obrażenia, wymierne szkody	P=2	Mało prawdopodobne, zdarzające się raz na 10 lat	W=6	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
13.	Zmienne temperatury	S=2	Lekkie obrażenia, wymierne szkody	P=3	Doraźne wydarzenie może się zdarzyć raz w roku	W=6	Dopuszczalna akceptacja ryzyka
14.	Przeciążenie układu nerwowego	S=2	Lekkie obrażenia, wymierne szkody	P=2	Mało prawdopodobne, zdarzające się raz na 10 lat	W=4	Dopuszczalna akceptacja ryzyka

PRZYKŁAD 3 Stanowisko pracy: Sprzątaczką

Przedstawiona poniżej ocena ryzyka zawodowego związana z pracą wykonywaną na stanowisku sprzątaczką ma charakter przykładowy. Ocena ryzyka musi być zawsze dostosowana do rzeczywistych zagrożeń występujących podczas wykonywania pracy w konkretnym obiekcie, związanych ze środowiskiem pracy, organizacją pracy, organizacją stanowiska pracy, w tym sposobem wykonywania pracy, rodzajem obowiązków, stosowanymi rodzajami środków czystości, itp.

Wybrana metoda oceny ryzyka zawodowego: Metoda oceny ryzyka wg Polskiej Normy PN-N 18002 Szacowanie następstw i prawdopodobieństwa następstw odbywa się w skali trójstopniowej dla każdego zidentyfikowanego zagrożenia.

Charakterystyka stanowiska pracy sprzątaczk: Sprzątaczk wykonuje pracę w obiekcie biurowym. Sprząta pomieszczenia biurowe i higieniczno-sanitarne na jednym poziomie (brak schodów i progów) w obrębie jednego piętra. Nie myje okien i opraw oświetleniowych (nie wykonuje pracy na wysokości). Do jej zadań należy:

- odkurzanie odkurzaczem podłóg w pomieszczeniach - wykładziny dywanowe,
- mycie posadzek gresowych i ścian w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych - ustępów z umywalkami,
- ścieranie kurzu z mebli biurowych, sprzętów i urządzeń biurowych, parapetów,
- mycie i dezynfekcja urządzeń sanitarnych i armatury,
- usuwanie zgromadzonych odpadków.

Identyfikacja zagrożeń - informacja o zagrożeniach: Zagrożenia biologiczne

Lp.	Zagrożenie	Źródło zagrożenia (przyczyna)	Możliwe skutki zagrożenia	Środki ochrony przed zagrożeniami
	Grupa	Droga zakażenia		
1.	Bakterie, np. Escherichia coli, Salmonella / Grupa 2	Pomieszczenia higienicznosanitarne, czyszczenie toalet, umywalek, usuwanie odpadków / droga bezpośrednia pokarmowa	Biegunki, salmonelloza (zapalenia żołądka, jelit, zatrucia pokarmowe)	Zachowanie higieny, stosowanie środków ochrony indywidualnej – ochrony rąk, / brak szczepień ochronnych
2.	Grzyby / Grupa 2	Pomieszczenia higienicznosanitarne, usuwanie odpadków / droga bezpośrednia przez skórę	Choroby skóry, grzybicza infekcja skóry, błon śluzowych i paznokci	Przestrzeganie zasad higieny, stosowanie środków ochrony indywidualnej –ochrony rąk
3.	Pasożyty np. roztocza i ich odchody / grupa 3	Pomieszczenia biurowe – kurz np.. w wykładzinach dywanowych / droga bezpośrednia, powietrzno-pyłowa	Alergie-katar sienny, wysypki skórne, migrenowe bóle głowy	Częste i dokładne sprzątanie, okresowe czyszczenie na mokro (pranie) wykładzin dywanowych

Zagrożenia fizyczne, chemiczne i psychofizyczne

Lp.	Zagrożenie	Źródło zagrożenia (przyczyna)	Możliwe skutki zagrożenia	Środki ochrony przed zagrożeniami
1.	Przeciążenie układu ruchu (obciążenie fizyczne)	Praca w pozycji stojącej, pochylonej-wymuszonej, chodzenie, przestawianie, przesuwanie sprzętów i mebli	Choroby układu ruchu, żylaki	Przerwy w pracy, możliwość odpoczynku w pomieszczeniu socjalnym, szkolenie stanowiskowe uwzględniające normy dźwigania przy wykonywaniu ręcznych pracach transportowych oraz prawidłowe techniki dźwigania i przenoszenia ciężarów, korzystanie z pomocy drugiej osoby
2.	Upadek na tym samym poziomie (potknięcie się, poślizgnięcie itp.)	Śliskie podłogi, rozlane płyny, nierówne podłogi, przedmioty stojące na podłodze, leżące na podłodze w pomieszczeniach biurowych przewody elektryczne itp.	Potłuczenia, zwichnięcia, skręcenia stawów, złamania kości	Odpowiednie obuwie, równe i nieśliskie podłogi, nie stosowanie przedłużaczy do podłączenia biurowych urządzeń elektrycznych, podłączenie przewodów przyłączeniowych urządzeń czyszczących w sposób nie powodujący zaplątania w nie lub zaczepienia nogą, szkolenie stanowiskowe
3.	Uderzenie o nieruchome przedmioty:	Przedmioty i wyposażenie w ograniczonej przestrzeni	Urazy ciała, potłuczenie, guzy, siniaki	Właściwa organizacja pracy, zachowanie uwagi, szkolenie stanowiskowe
4.	Uderzenie przez spadające przedmioty	Przedmioty biurowe, dokumenty, książki przechowywane na półkach, itp.	Stłuczenia, zranienia, złamania	Zachowanie uwagi, szkolenie stanowiskowe
5.	Różnica poziomów – praca na podwyższeniu (upadek na niższy poziom)	Ścieranie kurzu z mebli znajdujących się wyżej zasięgu rąk – konieczność wejścia na podwyższenie, np. krzesło	Urazy ciała, potłuczenia, złamania	Instruktaż (szkolenie) stanowiskowy – bezwzględny zakaz wchodzenie na krzesła obrotowe, wyposażenie pracownika w niewysoką (ok. 60 cm) składaną drabinkę z podestem i poręczą
6.	Prąd elektryczny	Urządzenia biurowe zasilane energią elektryczną, gniazda wtykowe (podłączeniowe)	Porażenie prądem elektrycznym, śmierć	Pomiary elektryczne, przeglądy instalacji, gniazd wtykowych, podłączeń urządzeń elektrycznych, itp., szkolenie stanowiskowe
7.	Hałas	Urządzenia do czyszczenia pomieszczeń np. odkurzacze	Rozdrażnienie, brak koncentracji, nerwice	Stosowanie sprawnych technicznie urządzeń – przeglądy wykonywane przez wykwalifikowaną osobę, okresowa zmiana rodzaju wykonywanych zajęć
8.	Czynniki chemiczne – produkty biobójcze (żrące i drażniące)	Środki dezynfekcyjne i czyszczące	Uszkodzenia skóry, uczulenia, oparzenia chemiczne	Stosowanie środków ochrony indywidualnej-ochrony rąk, szkolenie stanowiskowe (instruktaż)
9.	Ruch powietrza - przeciągi	Jednoczesne otwieranie okien i drzwi pomiędzy pomieszczeniami	Przeziębienia, choroby układu oddechowego, choroby reumatyczne	Nie dopuszczanie do powstawania przeciągów – instruktaż stanowiskowy

Ocena i wyznaczanie dopuszczalności ryzyka zawodowego

Lp.	Zagrozenie	Ciężkość	Prawdopodobieństwo	Ryzyko	Dopuszczalność ryzyka zawodowego
1.	Bakterie, np. Escherichia coli, Salmonella / Grupa 2	M	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
2.	Grzyby / Grupa 2	M	S	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
3.	Pasożyty np. roztocza i ich odchody / grupa 3	M	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie

Zagrozenia fizyczne, chemiczne i psychofizyczne

Lp.	Zagrożenie	Ciężkość	Prawdopodobieństwo	Ryzyko	Dopuszczalność ryzyka zawodowego
1.	Przeciążenie układu ruchu (obciążenie fizyczne)	S	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
2.	Upadek na tym samym poziomie (potknięcie się, poślizgnięcie itp.)	S	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
3.	Uderzenie o nieruchome przedmioty:	M	S	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
4.	Uderzenie przez spadające przedmioty	M	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
5.	Różnica poziomów – praca na podwyższeniu (upadek na niższy poziom)	S	S	S	Dopuszczalne – zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
6.	Prąd elektryczny	D	M	S	Dopuszczalne – zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
7.	Hałas	M	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
8.	Czynniki chemiczne – produkty biobójcze (żrące i drażniące)	S	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
9.	Ruch powietrza - przeciągi	M	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie
10.	Przeciążenie układu nerwowego	M	M	M	Dopuszczalne – konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostanie co najwyżej na tym samym poziomie